

Ewangelista

Numer 14(265) Gazeta Parafii p.w. Św. Łukasza Ewangelisty w Poznaniu

9 września 2012

Otwórz się!

Uzdrowienie

Jezus opuścił okolice Tyru i przez Sydon przyszedł nad Jezioro Galilejskie, przemierzając posiadłości Dekapolu. Przeprowadzili Mu głuchoniemego i prosili Go, żeby położył na niego rękę. On wziął go na bok, osobno od tłumu, włożył palce w jego uszy i śliną dotknął mu języka; a spoj-

rzawszy w niebo, westchnął i rzekł do niego: "Effatha", to znaczy: Otwórz się! Zaraz otworzyły się jego uszy, więzy języka się rozwiązały

i mógł prawidłowo mówić. Jezus przykazał im, żeby nikomu nie mówili. Lecz im bardziej przykazywał, tym gorliwiej to rozgłaszali. I pełni zdumienia mówili: "Dobrze uczynił wszystko. Nawet głuchym słuch przywraca i niemym mowę".

Mk 7, 31-37

Effatha

Świat ludzi słyszących wypełniony jest dźwiękami. Nasz słuch pracuje cały czas, nie tylko wtedy, kiedy go intencjonalnie używamy, kiedy rozmawiamy, słuchamy muzyki czy radia, wsłuchujemy się w jakiś dźwięk. Dźwięki towarzyszą nam cały czas, stanowiąc pewne tło naszego życia. Słyszymy przejeżdżający ulicą samochód, fragment rozmowy przechodzących ludzi, telewizor włączony w sąsiednim pokoju, śmiech dzieci, kogoś wołającego psa... Słyszymy śpiew ptaków, szmer strumyka, szelest wiatru w gałęziach drzew, szum deszczu, huk gromu... Słyszymy dzwonek do drzwi, słowa powitania, wodę wrzącą w czajniku, porcelanowy brzęk filiżanek...

Otacza nas mnóstwo dźwięków, tych dobrych, ale też tych złych: męczy nas hałas pracujących maszyn, łomot zbyt głośno gdzieś nastawionej ostrej muzyki, ujadanie psa, odgłosy czyjejś kłótni, hałas panujący w mieście, na dworcu kolejowym... Denerwują dźwięki wyrwywające nas ze snu w środku nocy... Często starsi ludzie, których słuch z wiekiem znacznie osłabł, tak że po iluś latach zaczęli uży-

wać aparatów słuchowych, mówią, że czasem wolą aparatu nie zakładać, bo przyzwyczaili się do wyciszzonego świata i hałas normalnych dźwięków im przeszkadza...

Świat ludzi niesłyszących - świat ciszy. Przed oczami przesuwiają się tylko obrazy, bez żadnego dźwięku lub z dźwiękiem bardzo słabym, stłumionym i niekształconym. Kiedy oglądając telewizję wyciszmy dźwięk i obserwujemy tylko obraz, możemy próbować odczytać przekaz jedynie poprzez ruch postaci, ich mimikę i gestykulację. Jednak już po chwili dojdziemy do wniosku, że w ten sposób otrzymujemy przekaz jedynie częściowy, niekompletny, że bardziej wyobrażamy sobie, o co może chodzić niż faktycznie rozumiemy oglądaną scenę.

Brak słuchu tworzy barierę w kontakcie z rzeczywistością, izoluje, zamyka osobę niesłyszącą w jej własnym świecie. W dzisiejszym fragmencie Ewangelii Jezus spotyka człowieka głuchoniemego - pozbawionego możliwości nawiązywania relacji z otoczeniem, zamkniętego w jego rzeczywistości i kalectwie. Jezus bierze go na bok i kiedy zostają sami mówi: "Effatha: otwórz się". Zaraz też "otworzyły się jego uszy i rozwiązały więzy języka" - mógł słyszeć i mówić. Przełamana została bariera oddzielająca go od świata, więżąca go.

Przedstawiona w Ewangelii rzeczywistość fizycznej ułomności jest metaforą ułomności dotyczącej wymiaru duchowego. Głuchonieme może być nie tylko ciało człowieka, ale także jego dusza. Kiedy dusza człowieka pozbawiona jest słuchu, skazany jest on, podobnie jak w przypadku braku słuchu fizycznego, na izolację. W tym przypadku jest to izolacja duchowa. Człowiek zamyka się na głos Boga, odrzuca Słowo, próbuje stworzyć swój własny świat pozbawiony kontaktu z rzeczywistością Bożą. Szybko jednak oka-

Pierwsze czytanie

Powiedzcie małodusznych: „Odwagi! Nie bójcie się! Oto wasz Bóg, oto pomsta; przychodzi Boża odpłata; On sam przychodzi, by was zbawić”.

Wtedy przejrzą oczy niewidomych i uszy głuchych się otworzą. Wtedy chromy jak jeleń wyskoczy i język niemych wesóło krzyknie.

Bo trysną zdroje wód na pustyni i strumienie na stepie; spieczona ziemia zmieni się w staw, spragniony kraj w krynice wód.

Iz 35,4-7a

Drugie czytanie

Bracia moi, niech wiara wasza w Pana naszego Jezusa Chrystusa uwielbionego nie ma względu na osoby. Bo gdyby przyszedł na wasze zgromadzenie człowiek przystrojony w złote pierścienie i bogatą szatę i przybył także człowiek ubogi, w zabrudzonej szacie, a wy spojrzycie na bogato odzianego i powiecie: „Usiądź na zaszczytnym miejscu”, do ubożego zaś powiecie: „Stań sobie tam albo usiądź u podnóżka mego”, to czy nie czynicie różnic między sobą i nie stajecie się sędziami przewrotnymi? Posłuchajcie, bracia moi umiłowani! Czy Bóg nie wybrał ubogich tego świata na bogatych w wierze oraz na dziedziców królestwa przyobiecane tym, którzy Go miłują?

Jk 2,1-5

Ewangelia na niedzielę 16 września

A wy za kogo Mnie uważacie?

Zapowiedź męki Chrystusa

Jezus udał się ze swoimi uczniami do wioski pod Cezareą Filipową. W drodze pytał uczniów: „Za kogo uważają Mnie ludzie?”

Oni Mu odpowiedzieli: „Za Jana Chrzciciela, inni za Eliasza, jeszcze inni za jednego z proroków”.

On ich zapytał: „A wy za kogo Mnie uważacie?”

Odpowiedział Mu Piotr: „Ty jesteś Mesjaszem”. Wtedy surowo im przykazał, żeby nikomu o Nim nie mówili.

I zaczął ich pouczać, że Syn Człowieczy musi wiele cierpieć, że będzie odrzucony przez starszych, arcykapłanów i uczonych w Piśmie; że będzie zabity, ale po trzech dniach zmartwychwstanie. A mówił zupełnie otwarcie te słowa.

Wtedy Piotr wziął Go na bok i zaczął Go upominać. Lecz On obrócił się i patrząc na swych uczniów, zgromił Piotra słowami: „Zejdź Mi z oczu, szatanie, bo nie myślisz o tym, co Boże, ale o tym, co ludzkie”.

Potem przywołał do siebie tłum razem ze swoimi uczniami i rzekł im: „Jeśli kto chce pójść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje. Bo kto chce zachować swoje życie, straci je; a kto straci swe życie z powodu Mnie i Ewangelii, ten je zachowa”.

Mk 8,27-35

Czytania na tydzień

Poniedziałek: 1 Kor 5,1-8; Łk 6,6-11; **Wtorek:** 1 Kor 6,1-11; Łk 6,12-19; **Środa- dzień powszedni albo wspomnienie Najświętszego Imienia Maryi:** 1 Kor 7,25-31; Łk 6,20-26; **Czwartek- wspomnienie św. Jana Chryzostoma, biskupa i doktora Kościoła:** 1 Kor 8,1b-7.10-13; Łk 6,27-38; **Piątek- Święto Podwyższenia Krzyża Świętego:** Lb 21,4b-9; J 3,13-17; **Sobota- wspomnienie Najświętszej Maryi Panny Bolesnej:** Hbr 5,7-9; J 19,25-27 lub Łk 2,33-35; **Niedziela:** Iz 50,5-9a; Jk 2,14-18; Mk 8,27-35; **Poniedziałek- dzień powszedni albo wspomnienie św. Roberta Bellarmina, biskupa i doktora Kościoła:** 1 Kor 11,17-26.33; Łk 7,1-10; **Wtorek- Święto św. Stanisława Kostki, zakonnika, patrona Polski:** Mdr 4,7-15 lub 1 J 2,12-17; Łk 2,41-52; **Środa- dzień powszedni albo wspomnienie św. Januarego, biskupa i męczennika:** 1 Kor 12,31-13,13; Łk 7,31-35; **Czwartek- wspomnienie świętych Andrzeja Kim Taegon, prezbitera, Pawła Hasang i Towarzyszy, męczenników:** 1 Kor 15,1-11; Łk 7,36-50; **Piątek- Święto św. Mateusza, apostoła i ewangelisty:** Ef 4,1-7.11-13; Mt 9,9-13; **Sobota:** 1 Kor 15,35-37.42-49; Łk 8,4-15;

BÓG PYTA NAS

1. Czy słucham Bożego głosu?
2. Czy potrafię żyć Słowem Bożym?
3. Jak wygląda moja modlitwa - codzienna rozmowa z Bogiem?

„Kto chce najwyższy szczyt osiągnąć, niech chodzi po ziemskich ścieżkach pokory”

św. Ambroży

zuje się, że otacza go tak naprawdę nic, a rzeczywistość bez Bożego głosu jest niepełna, zniekształcona, bardzo fragmentaryczna i pozbawiona głębi. Życie bez Boga okazuje się błędzeniem wśród ułudy i pozornego szczęścia w poszukiwaniu sensu. Człowiek skazuje się na duchową samotność i pust-

kę. Tylko Bóg może odpowiedzieć na ludzkie wołanie, zaspokoić jego duchową tęsknotę, wyrwać z zamkniętego kręgu.

Bóg niesie człowiekowi nadzieję. Przychodzi do ludzkiej duszy mówiąc: "Ef-fatha. Otwórz się". Otwórz się na Moje Słowo i przyjmij je. Niech rozwiążą się

krępujące cię więzy - niech to Słowo przemienia Cię, otwierając twoje serce coraz bardziej na rzeczywistość Bożej miłości. Stań się częścią tej rzeczywistości, chłoń Bożą miłość, jaką ofiarowuje ci Pan, i nieś ją światu.

mp

BIBLIA - SŁOWO ŻYCIA

Księga Izajasza

Księga Izajasza jest najdłuższą księgą prorocką Starego Testamentu. Biblia hebrajska zalicza ją do zbioru Proroków (Nebiim), w kanonie chrześcijańskim jest pierwszą z czterech ksiąg tzw. proroków większych. Jej autorstwo związane jest z postacią Izajasza - proroka z VII w. p.n.e. Zajmuje on pierwsze miejsce wśród proroków ze względu na wielką spuściznę literacką oraz doniosłość swej teologii i prorocत्व mesjańskich.

Prorok Izajasz

Izajasz (jego imię, po hebrajsku brzmiące Jeszaja, oznacza "Zbawieniem jest Jahwe" lub "Jahwe, zbaw!") urodził się około r. 765 p.n.e. w znakomitej rodzinie jerozolimskiej, może nawet spokrewnionej z rodziną królewską. Zdobył wszechstronne wykształcenie i odznaczał się głęboką kulturą duchową; obdarzony inteligencją i silną wolą, odwagą i stanowczością, był wpływowym doradcą królów judzkich: Achaza i Ezechiasza. Powołany przez Boga na proroka (moment ten opisuje rozdział 6 jego księgi) spełniał tę misję ponad 40 lat, współcześnie z prorokiem Micheaszem. Zmarł ok. 701 r. - według tradycji żydowskiej poniósł śmierć męczeńską za bezbożnego króla Manassesza.

Izajasz był żonaty i miał dwóch synów, którym z rozkazu Boga nadał imiona symboliczne, mające sens zapowiedzi proroczych.

Głosiciel prawd Bożych

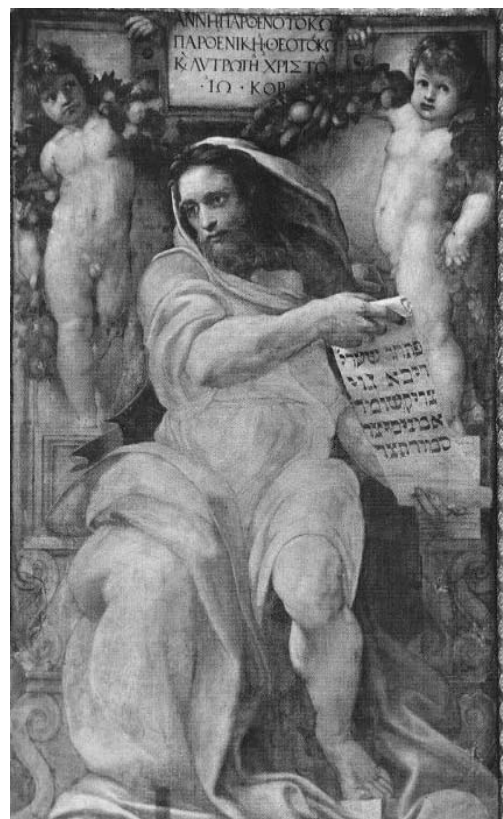
Izajasz otrzymał niełatwą misję wo-

bec narodu - miał nawoływać do nawrócenia oraz zapowiadać zagładę królestwa Izraela i Judy jako karę za niewierność Bogu. Jego działalność szła w trzech kierunkach: politycznym, etycznym i religijnym. Proroctwa wiązały się z wypadkami historycznymi.

Izajasz jest wybitnym prorokiem wiary, nieustannie podkreślającym myśl zawartą w jego imieniu: Bóg sam jest zbawieniem Izraela i dlatego naród wybrany powinien w Nim tylko pokładać całą swą ufność, odrzucając pomoc zewnętrzną i przymierza z innymi narodami. Prorok brał żywy udział w życiu politycznym swego kraju, przeciwstawiał się wpływowi asyryjskiemu, walczył o czysty monoteizm i teokrację podobnie jak dawniej Eliasza za króla Achaba. Jako prorok-teolog jedyne, prawdziwego, najświętszego Boga Jahwe wpłynął na reformę religijną króla Ezechiasza.

Jako prorok-kaznodzieja był wychowawcą narodu zabiegając o poprawę obyczajów w życiu publicznym i prywatnym. Piętnował zło panoszące się w społeczeństwie: zwłaszcza pychę i zbytek, zepsucie moralne, wyzysk i ucisk klas niższych, wszelką niesprawiedliwość, praktyki wróżbiarskie i formalizm w zewnętrznym kulcie Boga. Prorok przepowiadał klęskę narodu, ukazując apokaliptyczny obraz "dnia Pańskiego", jednak z obietnicą ocalenia małej czę-

ści, sprawiedliwej "Reszty" Izraela, z której się odrodzi nowy, święty naród.

Proto-Izajasz

Księga ze względu na treść dzieli się na trzy części. Pierwsza część (rozdziały 1 do 39), czyli Proto-Izajasz, zwana też "Księgą grózb" to teksty pochodzące od samego proroka Izajasza. Są to mowy prorockie i wyrocznie przeciw Judzie i Jerozolimie wraz z pocieszającymi zapowiedziami mesjańskimi (m.in. niezwykle istotną "Księgą Emmanuela"), mowy przeciwko narodom pogańskim i o charakterze apokaliptycznym oraz

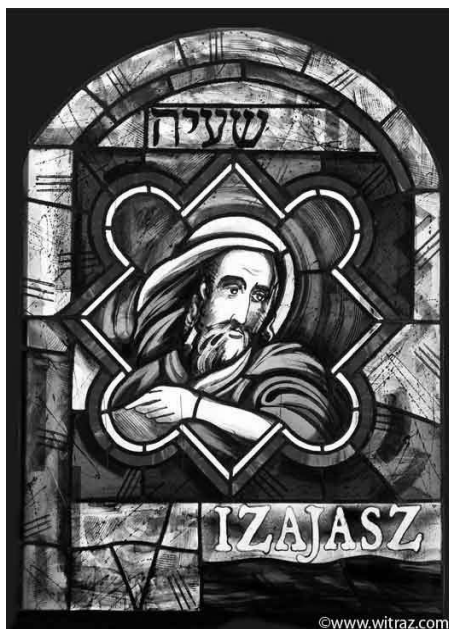
dodatek historyczny. Tekst jest różnorodny pod względem gatunkowym (są tu przypowieści, opowiadania, elegie, groźby, teksty mądrościowe), ale niezwykle dopracowany literacko. Powstał z różnych zbiorów mów prorockich i innych utworów Izajasza, w części spisanych przez Proroka, w części zaś zebranych przez jego uczniów. W jedną całość zebrał księgę pod koniec niewoli babilońskiej w VI w.

Teologia księgi koncentruje się wokół idei jedyne Boga, świętego i wszechmocnego, transcendentnego Pana świata i historii, wkraczającego w dzieje i realizującego swój odwieczny plan. Każdy kto Mu się sprzeciwi łamiąc Jego prawo podlega sądowi (Dzień Pański). Właściwą postawą człowieka wobec Boga jest wiara i odrzucenie grzechu. Charakterystyczna jest obietnica ocalenia i odrodzenia nawróconej do Boga tzw. Reszty Izraela - w tym kontekście pojawiają się zapowiedzi mesjańskie, dotyczące Mesjasza-Emmanuela, sprawującego pokojowe rządy.

Deutero-Izajasz

Druga część Księgi Izajasza to Deutero-Izajasz (rozdziały 40 do 55) zwany "Księgą wyzwolenia i odnowy". Przedstawia bliskie już wyzwolenia Izraela z niewoli babilońskiej jako nowe Wyjście z Egiptu. Miłosierny Bóg dokona tego przez darmo daną łaskę, poprzez władcę Persów Cyrusa, swego wybrańca. Bóg wybawi swój naród, który w niewoli babilońskiej odpokutował już za grzechy. Nastąpi odnowa Izraela poprzez nawrócenie do Pana, nowy związek miłości i nowe przymierze. Mowa jest o zadośćuczynieniu złożonym Bogu przez Sługę Pańskiego - jest to zapowiedź Mesjasza jako pokornego, cierpiącego mękę i śmierć Proroka i Odkupiciela wszystkich ludzi z niewoli zła i grzechu. Zapoczątkowany jest tu uniwersalizm zbawienia, które za pośrednictwem Izraela obejmie także narody pogańskie.

Autorem tej części Księgi Izajasza jest anonimowy prorok, zwany Deutero-Izajaszem, żyjący pod koniec niewoli babilońskiej (VI w. p.n.e.), należący do tzw. szkoły izajańskiej, rozwijającej myśl proroka Izajasza. Pod względem literackim tekst róż-

ni się od Proto-Izajasza, jest bardziej liryczny: można tu wyróżnić pieśni i hymny, lamentacje, dziękczynienia, wyrocznie oraz dysputy, spory sądowe i satyry. Uwagę zwracają cztery pieśni o Słudze Jahwe (42,1-9; 49, 1-6; 50,4-11; 52,13-53,12).

Trito-Izajasz

Trzecia część Księgi Izajasza to tzw. Trito-Izajasz, czyli "Księga triumfu" (rozdziały od 56 do 66). Jej tłem historycznym jest sytuacja po powrocie z niewoli babilońskiej. Księga opisuje przyszłą chwałę Jerozolimy i Izraela w królestwie mesjańskim. Podjęta jest idea zbawienia i jego uniwersalizmu, podkreślona nadrzędna rola Jerozolimy jako centrum wszystkich narodów.

O literackiej odrębności Trito-Izajasza świadczy zmiana stylu - z patetycznego i lirycznego na bardziej prozatorski. Ta część Księgi Izajasza wywarła największy wpływ na piśmiennictwo nowotestamentowe (około 60 cytatów wykorzystuje Nowy Testament).

Szkoła izajańska

Autorzy drugiej i trzeciej części Księgi Izajasza należeli do szkoły izajańskiej, pisali w nurcie nauki i duchowości Izajasza, a nawet w jego stylu literackim, stąd całą księgę od początku tradycja przypisała prorokowi Izajaszowi.

Zapowiedź Mesjasza

Izajasz jest największym prorokiem mesjańskim - żaden inny prorok starotestamentowy nie przedstawiał tak szczegółowo postaci Mesjasza i Jego królestwa. To w prorocत्वach Izajasza znajdujemy zapowiedź przyjścia na świat Mesjasza "Emmanuela" (co oznacza "Bóg z nami"), narodzonego z Dziewicy (rozdział 7 Księgi Izajasza) oraz prorocтва dotyczące objęcia przez Niego tronu Dawida i nastania królestwa mesjańskiego, kiedy to "naród kroczący w ciemnościach ujrzy światłość wielką". Izajasz przepowiada też boską naturę Mesjasza, który będzie nazwany imieniem: Przedziwny Doradca, Bóg Mocny, Odwieczny Ojciec, Książę Pokoju (rozdział 9). Obrazu Mesjasza dopełniają pieśni o Słudze Pańskim (z rozdziałów 42, 49, 50, 52 i 53) - będzie On nie tylko głosicielem prawdy, prawodawcą, światłością i przymierzem dla narodów, ale przede wszystkim prorokiem-męczennikiem. Poprzez swoje cierpienia i śmierć zadośćuczyni Bogu za grzechy ludzi i pojedna ich z Bogiem. Stanie się Zbawicielem używając wieczną chwałę.

Znaczenie księgi

W Księdze Izajasza ma więc początek wiele prawd Nowego Testamentu, jak nauka o Słowie Bożym, odkupieniu ludzkości przez zadośćuczyniającą i oczyszczającą z grzechów śmierć Mesjasza, a także nauka o usprawiedliwieniu dzięki wierze przez łaskę.

Dla Żydów Księga Izajasza zawsze była niezwykle ważna, a Nowy Testament cytuje ją ponad 85 razy - wielokrotnie odwołuje się do niej Jezus, wyjaśniając swą misję.

Małgorzata Piechorowska

Rzeczy mówią. 100-lecie Muzeum Etnograficznego w Poznaniu

Poznańskie Muzeum Etnograficzne obchodzi 100-lecie istnienia (dokładnie 28 grudnia 2011 roku minęło 100 lat od otwarcia pierwszej stałej ekspozycji etnograficznej w Poznaniu). Z tej okazji Muzeum zaprasza na wystawę jubileuszową "Rzeczy mówią. 100 lat zbiorów etnograficznych w Poznaniu", otwartą 7 września 2012 r.

Początki muzeum i zbiorów etnograficznych wiążą się z działalnością założonego w 1910 r. Towarzystwa Ludoznawczego, Heleny Cichowicz i jej córki Wiesławy, kolekcjonujących i opracowujących zbiory ludoznawcze i etnograficzne (zgrupowały bogatą kolekcję strojów ludowych, a także sztuki ludowej i przedmiotów codziennego użytku), oraz poznańskiego Muzeum Archidiecezjalnego. W 1920 r. zbiory przekazano Muzeum Wielkopolskiemu (dzisiejsze Muzeum Narodowe), tworząc Dział Ludoznawczy im. Heleny i Wiesławy Cichowicz. Przez kolejne lata zbiory rozrastały się, wzbogacając także o kolekcje egzotyczne, m.in. z Nowej Gwiney i Afryki.

Kolekcja została niemal całkowicie zniszczona podczas II wojny światowej. Nieliczne ocalałe i odnalezione obiekty znalazły się w Dziale Kultury i Sztuki Ludowej utworzonym w Muzeum Narodowym. Zbiory umieszczono w Pałacu w Rogalinie i zaczęto systematycznie odbudowywać i powiększać. W latach 60. Dział stał się Oddziałem (a od 1974 r. oficjalna nazwa to Muzeum Etnograficzne Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu) i zyskał siedzibę przy ul. Mostowej, w zabytkowym budynku

dawnej łożnicy masońskiej. Budynek z początku XIX w. otoczony barokowym parkiem z XVII-wieczną studzienką, został jednak oddany do użytku dopiero w 1986 r., po kapitalnym remoncie.

Dziś w zbiorach Muzeum znajduje się ponad 13 tysięcy obiektów tak polskiej kultury ludowej, jak i kultur europejskich i pozaeuropejskich.

przez XIX-wiecznych wędrownych rzeźbiarzy ludowych: Walentego z Grabonoga, Pawła Brylińskiego i Franciszka Nowaka. Bogate są zbiory z innych regionów Polski: kolekcje strojów i haftów, koronek, przedmiotów codziennego użytku, sztuki ludowej (rzeźby kultowej, wycinanek, malarstwa na płótnie, blasze, desce i papierze, szkłe).

Zbiory egzotyczne pochodzą z prekolumbijskiego Meksyku, z Andów i Amazonii, z Afryki i Papui. Całość zbiorów Muzeum Etnograficznego dopełnia Archiwum Etnograficzne z bezcennym materiałem ikonograficznym (negatywy, fotografie, litografie, pocztówki) oraz zbiorem rękopisów będących wyjątkowym materiałem źródłowym.

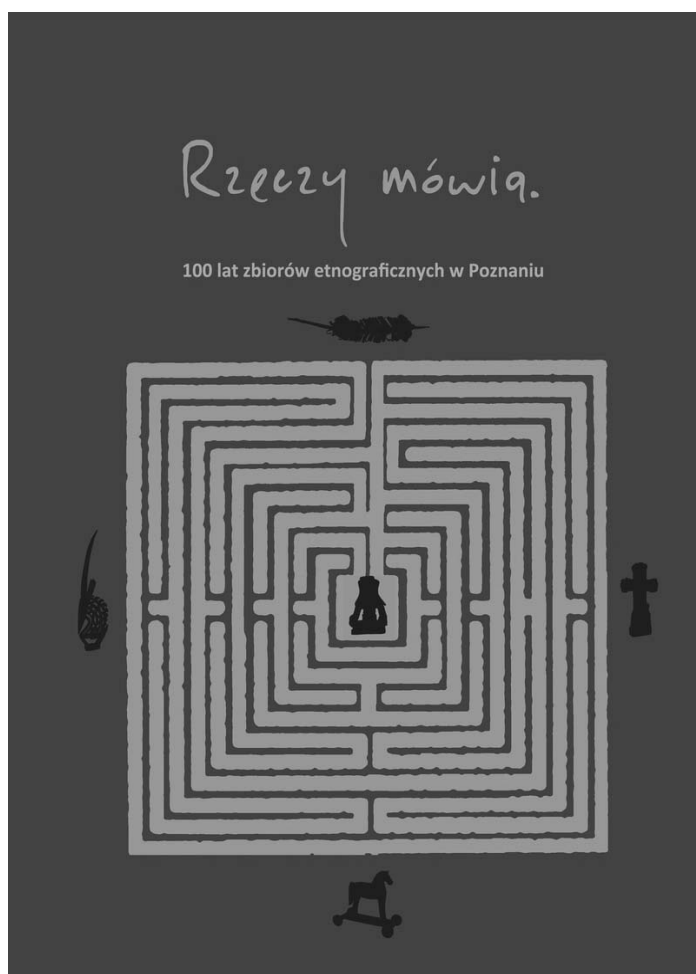
Na jubileuszowej wystawie zaprezentowane są obiekty reprezentujące cały przekrój zbiorów Muzeum. Każdy obiekt jest samodzielnym bohaterem z własną indywidualną "biografią", własną historią do opowiedzenia. Opowieści te współtworzą historię muzeum, odkrywają informacje mówiące o samym obiekcie, ale i o ludziach, których losy były

z nimi związane.

*Muzeum Etnograficzne, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu
ul. Grobla 25 (wejście od ul. Mostowej 7)*

Godziny otwarcia: poniedziałek - nieczynne, wtorek - czwartek 9:00 - 15:00 (od 16 czerwca do 15 września włącznie 11:00 - 17:00)

piątek 12:00 - 21:00, sobota - niedziela 11:00 - 18:00

Wśród zbiorów polskich najwięcej pochodzi oczywiście z Wielkopolski. Bogata jest kolekcja ludowych strojów wielkopolskich (stroje biskupiańskie, szamotulskie, bamberskie, poznańskie, bukowskie, pałuckie, kaliskie) oraz zbiór czepców złotych, samodzielnymi tkanin pasiastych i charakterystycznych haftów zwanych golińskimi snutkami. Niezwykle cenny jest zbiór krzyży, słupów i kapliczek przydrożnych, wykonanych

Co nowego w Starym ZOO?

Stare ZOO jest niezwykle miejscem na mapie Poznania. Nie ma tu już wprawdzie tylu zwierząt, co niegdyś, ale w wielu klatkach, alejkach i innych parkowych zakamarkach wciąż mieszka historia... Stare ZOO budzi wiele wspomnień, przypomina zdarzenia sprzed lat.

Wiele starszych osób mimo upływu lat wciąż przychodzi na spacer do Starego ZOO, opowiadając kolejnym pokoleniom - najpierw swoim dzieciom, a teraz wnukom - jak ZOO wyglądało za czasów ich młodości, gdy sami przychodzili tu jako dzieci.

By ocalić te opowieści od zapomnienia w Starym ZOO ogłoszono konkurs dla seniorów "Ocalić od zapomnienia... Stare ZOO - żywa historia" na najpiękniejsze wspomnienie związane z tym miejscem.

Prace mogą mieć formę opisu, opowiadania, wiersza, fotografii opatrzonej opisem związanego z nią wspomnienia. Można dostarczać je do 30 września do Działu Dydaktycznego w Starym ZOO przy ul. Zwierzynieckiej - osobiście, drogą pocztową (na adres: Stare ZOO, Dział Dydaktyczny, ul. Zwierzyniecka 19, 60-814 Poznań) lub mailową (ddstare-zoo@zoo.poznan.pl). Do prac należy dołączyć informację zawierającą: tytuł pracy, imię, nazwisko i wiek autora,

adres, telefon kontaktowy, ewentualny komentarz do pracy.

Wszelkie informacje znaleźć można na stronie internetowej www.zoo.poznan.pl oraz www.centrumis.pl

Patronat nad konkursem objęło Centrum Inicjatyw Senioralnych (CIS).

Chociaż koniec lata nie ogarza nam się z widokiem młodych zwierząt - pisklątków spodziewalibyśmy się raczej wczesną wiosną - w ZOO przy ul. Zwierzynieckiej pojawili się nowi, młodzi mieszkańcy.

Trzy „brzydkie kaczątka” - czyli łabędzie czarne - wykluły się na początku sierpnia. Para łabędzi czarnych wybudowała swoje gniazdo na wyspie lemurów, tam też wykluły się trzy pisklaki.

Wszystkie trzy szare puchate kulki szybko opuściły gniazdo - łabędzie są zagniazdownikami, co oznacza, że ich pisklaki są pokryte puchem i zdolne do samodzielnego życia bardzo szybko po wykluciu. Teraz pływają lub pasą się na trawie wspólnie z rodzicami i "ciotką".

Drugą „nowością” jest mała alpaka, która dostała na imię Justynka. Urodziła się 16 sierpnia i już następnego dnia biegała po wybiegu.

Mała, nie przejmując się widownią, poznaje otaczającą ją

Ocalić od zapomnienia...
Stare ZOO - żywa historia

zapraszamy wszystkich seniorów do udziału w konkursie na najpiękniejsze wspomnienie o Starym ZOO

1 - 30 września, informacje o konkursie można uzyskać w Dziale Dydaktycznym Starego ZOO, tel. 61 848 08 47, www.zoo.poznan.pl, oraz w Centrum Inicjatyw Senioralnych, tel. 61 842 35 09, www.centrumis.pl

*
Centrum Inicjatyw Senioralnych

świat - wszystko jest dla niej nowe i ciekawe, nawet gołębie spacerujące po wybiegu... :-)

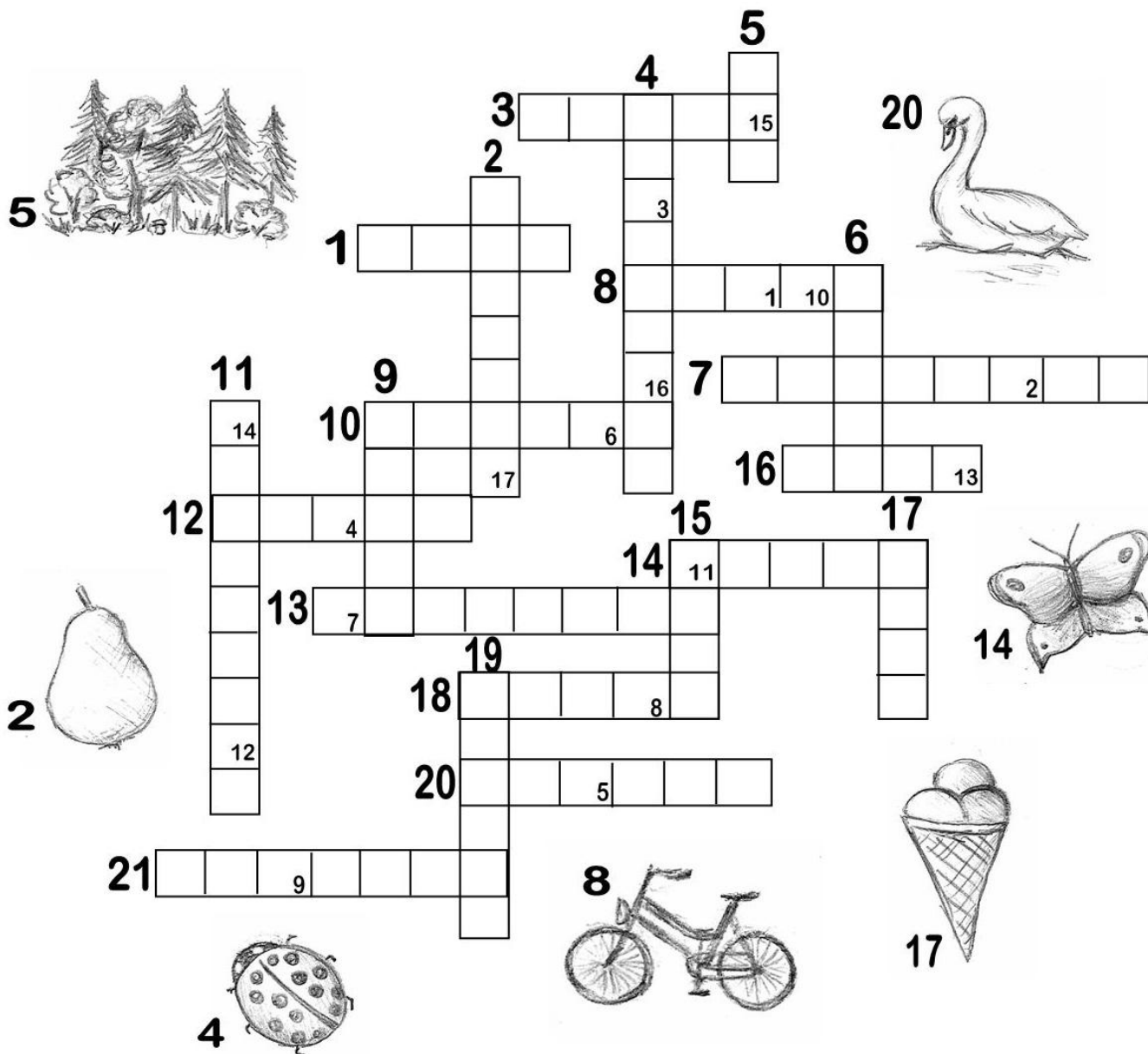
Będąc w Starym ZOO warto też odwiedzić jedyne w Polsce warany z Komodo, na nowym wybiegu, na który przeprowadziły się w czerwcu.

Krzyżówka powakacyjna

Wprawdzie wakacje już za nami, ale miło powspominać jeszcze wakacyjne klimaty. Rozwiąż krzyżówkę a z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu odczytaj hasło końcowe. Miłej zabawy!

J. P.

- 1. Tatry, Sudety, Pieniny.
- 2. Pieszy lub rowerowy, wytycza drogę.
- 3. Styl pływacki lub zielona nad wodą.
- 4. "Konik", który cyka na łące.
- 5. Na niej odszukasz trasę wędrowki.
- 6. Warta, Drawa, Noteć.
- 7. Miesiąc, w którym zaczynają się wakacje.
- 8. Z piorunami i grzmotami.
- 9. Piaszczysta nad morzem.
- 9. Polskie morze.
- 10. Idąc na niego zabierasz koc i prowiant w koszyku.
- 11. Czarno-biały ptaszek, gdy lata nisko - wróży deszcz.
- 12. Pieszy lub rowerowy, wytycza drogę.
- 13. Czarno-biały ptaszek, gdy lata nisko - wróży deszcz.
- 14. "Konik", który cyka na łące.
- 15. Na niej odszukasz trasę wędrowki.
- 16. Wakacyjna pora roku.
- 17. Z piorunami i grzmotami.
- 18. Polskie morze.
- 19. Pełno ich na niebie w sierpniową noc.
- 20. Pieszy lub rowerowy, wytycza drogę.
- 21. Pełno ich na niebie w sierpniową noc.

Z ŻYCIA PARAFII

Od 1 września kapelanem w szpitalu przy ul. Szwajcarskiej mianowany został ks. Adrian Bączyński. Ks. Adrian był wcześniej wikariuszem w parafii pw. Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana w Czarnkowie, od września został skierowany do pomocy duszpasterskiej w naszej parafii.

Natomiast nasz ks. Proboszcz od lipca pełni dodatkową posługę kapelana w Hospicjum Palium.

Koniec wakacji, początek roku szkolnego to dobry czas by zacząć coś nowego - nawet dla tych, którzy już nie chodzą do szkoły. Przypominamy, że w naszej parafii działa kilka grup duszpasterskich, do których można dołączyć. Oto niektóre z nich:

Wspólnota Św. Łukasza

Celem Wspólnoty jest niesienie Dobrej Nowiny słowem i czynem, by pomóc drugiemu człowiekowi być bliżej Boga. Można zwalić problem i odpowiedzialność na barki kapłanów albo wziąć trochę odpowiedzialności na swoje. Bo każdy otrzymał jakiś talent, którym może służyć.

Nie jesteśmy zamkniętym kołem wzajemnej adoracji, a jedynie pewną propozycją, formą drogi, wspólnotą ludzi o podobnych życiowych celach i preferencjach. OTWARTĄ WSPÓLNOTĄ, do której można przyjść w każdym momencie. Kontakt: Rafał Bernard, tel. 661 035 286, rbernard@amu.edu.pl

Schola dziecięca "Boże Krówki"

Zespół występuje na mszy dziecięcej w każdą niedzielę o godz. 11:15 i swoim śpiewem uświetnia liturgię na chwałę Bożą. Próby odbywają się w niedzielę o godz. 10:15. Zapraszamy wszystkie chętne dzieciaki!

Schola młodzieżowa

Spotykamy się w każdą niedzielę o godzinie 17.00 w salce na plebanii, aby przygotować oprawę muzyczną niedzielnej wieczornej Mszy Świętej. Jesteśmy otwarci na nowe osoby amatorami, dlatego nie oczekujemy od chętnych osób ukończenia szkół muzycznych, itp. Ważne są chęci, zaangażowanie i dobry humor. Przyjdź, zobacz i zostań z nami - czekamy właśnie na Ciebie! Kontakt: ali.fornalczyk@gmail.com

Parafialna Caritas

Parafialna Caritas pełni dyżur w każdą środę w godzinach od 17.30 do 18.30. Zapraszamy osoby potrzebujące jak również te, które chciałyby pomagać innym.

Ewangelista, Gazeta Parafialna
Os. Rusa 59, 61-245 Poznań,
Parafia: tel. 061 8779781,
Biuro parafialne: 516 30 38 66
www.swlukaszpoznan.pl

Redaktor naczelny: Małgorzata Piechorowska (ewangelista.red@gmail.com)

Redakcja: Mikołaj Błajek, Zofia Janicka, Martyna Kalemba, Alicja Kozajda, Wiktoria Kujawa, Agata Kuźma, Joanna Laskowska, Joanna Piechorowska, Klaudia Rodziejczak, Anna Stachowiak, Michał Stankiewicz, Paulina Stefaniak

Współpraca: Ks. Wojciech Mueller, kleryk Jarosław Czyżewski, kleryk Mateusz Kaźmierczak

Wydawca: Parafia Św. Łukasza Ewangelisty; **Druk:** Drukarnia ul. Wiślana 51

Pieniądze zebrane z ofiar za gazetę są przeznaczone na pokrycie kosztów druku i rozwój czasopisma. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania tekstów.

Zapraszamy do współpracy!

Wszystkich chętnych do współpracy zapraszamy także do redakcji „Ewangelisty”!!! :-)

więcej informacji o grupach duszpasterskich na www.swlukaszpoznan.pl

1 września, o 10.30 z naszej parafii na Lednicę Seniora wyruszyła grupa ok. 20 osób. Wyjazd zorganizowała Wspólnota Św. Łukasza, ale skierowany był do wszystkich parafian i brały w nim udział także osoby spoza Wspólnoty.

Tematem tegorocznego spotkania była postać św. Siostry Faustyny. Nasi seniorzy na Polach Lednickich przeżywali Mszę św., której przewodniczył abp Henryk Muszyński. Wszyscy otrzymali też m.in. serduszka z napisem „Miłość cię znajdzie”.

Przypominamy że od 1 września obowiązuje stały rozkład mszy św.:

7.30, 8.45, 10.00, 11.15 (dla dzieci), 12.15 oraz wieczorna o **18.30** (dla młodzieży)